

TÖRTÉNELEM

KÖZÉPSZINTŰ

PRÓBAÉRETTSÉGI VIZSGA

Javítási és értékelési útmutató

2025. február 15.

STUDIUM GENERALE
TÖRTÉNELEM SZEKCIÓ

ExxonMobil

Diákok
éveA Te utad

MINDEN 1% SZÁMÍT!

AZ ÉRETTSÉGIBEN IS, AZ ADÓJÁBÓL IS!

Győzd meg a szüleid, hogy ajánlják fel az adójuk 1%-át a Studium Generale Alapítványnak!

Adószámunk: 19669814-1-43

A felajánlásoknak köszönhetően diákok ezreinek segítünk felkészülni az érettségire minden évben!

További információ a honlapunkon:
www.studiumgenerale.hu/ado-1/

1. Athéni demokrácia (Összesen 4 pont.)

a) Ötszázak tanácsa / bulé (1 pont)

b) A cserépszavazás célja a zsarnokság (türannisz) elkerülése. / A cserépszavazás célja a potenciális diktátorok elűzése volt. / A cserépszavazás lehetőséget adott az athéni politikusoknak arra, hogy eltávolítsák politikai ellenfeleiket a közéletből. (A válasz más megfogalmazásban is elfogadható.) (1 pont)

c) népgyűlés; arkhón; sztratégosz; démosz (Elemenként 0,5 pont, összesen 2 pont.)

2. Középkori kereskedelem (Elemenként 0,5 pont, összesen 3 pont.)

a)

Állítás	Levantei kereskedelem	Hanza kereskedelem	Mindkettő	Egyik sem
Kereskedővárosai szövetségre léptek egymással.		X		
Nevét a Földközi-tenger keleti medencéjének térségéről kapta (Fönícia, Palesztina és Kis-Ázsia).	X			
Szárazföldi kereskedelmi útvonal volt.				X
A kereskedelmi út elért egészen az oroszországi Novgorodig.		X		
Jelentős szerepet játszott a keleti és arab kultúra elterjedésében.	X			
Az útvonal kereskedelmi cikkei között szerepeltek luxusárúk.			X	

3. Aranybulla (Összesen 4 pont.)

a)

Állítás	A Cikkely(ek) betűjele(i)	
A kamara hasznából származó királyi jogon szedett bevételek mennyisége lecsökkent.	D	
A várjobbágyok és a serviensek tartottak a birtokadományozások révén történő földesúri függésbe kerüléstől.	A	F
Az Aranybulla ezen pontja megváltoztatta a hadseregszervezés feltételeit.	C	
A birtokadományozások legfőbb haszonélvezői közé tartoztak azok, akik Gertrúddal (András feleségével) együtt jöttek Magyarországra.	B	E

(Elemenként 0,5 pont, összesen 3 pont.)

b) Az ellenállási záradék lehetővé tette a nemesek számára, hogy törvényesen szembeszegüljenek a királlyal, amennyiben az ellenszegülne az Aranybulla pontjainak. (A válasz más megfogalmazásban is elfogadható) (1 pont)

4. Reformáció (Elemenként 1 pont, összesen 4 pont.)

a) 1

b) 3

- c) 3
d) 2

5. II. József (Összesen 5 pont.)

- a) A felvilágosult abszolutizmus olyan kormányzást jelent, amikor az uralkodók önkényesen (abszolutista módon) vezetnek be országuk, birodalmuk modernizációját szolgáló reformokat. *(A válasz más megfogalmazásban is elfogadható.)* (1 pont)
- b) Az egységes birodalmi nyelv bevezetése és az egyszerű kormányzás reménye. *(A válasz más megfogalmazásban is elfogadható.)* (1 pont)
- c) II. József rendelkezése óriási felháborodáshoz és tiltakozáshoz vezetett. *(A válasz más megfogalmazásban is elfogadható.)* (1 pont)
- d) Röghöz kötés (1 pont)
- e) Szabadon változtathatták lakóhelyüket, földesúr engedélye nélkül házasodhattak, szabadon tanulhattak tudományokat és mesterségeket, és ezeket bárhol gyakorolhatták. *(A válasz más megfogalmazásban is elfogadható.)* (Elemenként 0,5 pont, összesen 1 pont)

6. A szocializmus (Elemenként 0,5 pont, összesen 3 pont.)

- a) Karl Marx; Kommunista kiáltvány; kapitalista; egyenlőség; magántulajdon; munkásosztály

7. Kiegészítés (Összesen 4 pont.)

a)

Megállapítás	Igaz	Hamis
A kiegyezés után Magyarország teljes politikai függetlenségre tett szert, és gazdasága lendületes fejlődésnek indult.		X
Kossuth Lajos a kiegyezést a nemzet halálának tartotta, és ezt a véleményét a Cassandra-levelében fogalmazta meg.	X	
A kiegyezést követően Magyar Királyság és a Habsburg Birodalom között perszónalunió jött létre.		X

(Elemenként 1 pont, összesen 3 pont.)

- b) 1867 (0,5 pont)
c) Deák Ferenc (0,5 pont)

8. Nemzetiszocialista Németország (Összesen 4 pont.)

- a) fajelmélet (0,5 pont)
b) tömegpropaganda (0,5 pont)
c) Anschluss (0,5 pont)
d) személyi kultusz (0,5 pont)
e) Führer (0,5 pont)
f) 1933 (0,5 pont)
g) Ki tudott teljesedni a totális állam rendszere, ugyanis innentől a fiatalok életére is teljeskörű rálátással bírt az államhatalom. / Az NSDAP és a Wehrmacht utánpótlásának biztosítása az ideológia és katonai neveletésnek köszönhetően. *(A válasz más megfogalmazásban is elfogadható.)* *(Más helyes válasz is elfogadható.)* (1 pont)

9. Trianoni békediktátum gazdasági hatásai (Összesen 4 pont.)

a) Magyarország elvesztette mezőgazdasági területeinek nagy részét. / Az élelmiszertermelés visszaesett. / Az ország importfüggővé vált bizonyos mezőgazdasági termékek tekintetében. / Csökkent a magyar ipar felvevő piaca. (A válasz más megfogalmazásban is elfogadható.) (1 pont)

b) A létrejövő utódállamok Magyarország gazdasági elszigetelésében voltak érdekeltek, ezért nem kereskedtek Magyarországgal, ami az ország kereskedelmi elszigetelődését eredményezte. (A válasz más megfogalmazásban is elfogadható.) (Más helyes válasz is elfogadható.) (1 pont)

c) 2.; 4. (Elemenként 1 pont, összesen 2 pont.)

10. Kétpólusú világregend (Elemenként 0,5 pont, összesen 4 pont.)

a)

Állítások	Egyesült Államok	Szovjet-unió	Mindkettő	Egyik sem
A másik felet igyekeztek a gonosszal azonosítani, és növelni vele szemben a félelemérzetet.			X	
Az érdekszférájuk területén törekedtek az egyes országok termelésének összehangolására.		X		
1947 és 1951 között segélyprogrammal támogatták Európát, ezzel piacot biztosítva saját áruinak.	X			
Közvetlen háború helyett inkább a helyi konfliktusba való beavatkozással próbálták érdekeiket érvényesíteni.			X	
Az 1950-es években megkezdték a szociális piacgazdaság kiépítését.				X
A fegyverkezési verseny során kifejlesztették az ún. hidrogénbombát.			X	
Célja volt a kapitalista berendezkedés terjesztése a világban.	X			
A vezetésének belpolitikájában történő változások nagyban hozzájárultak a kétpólusú világregend megszűnéséhez.		X		

11. Kádár-korszak társadalma (komplex tesztfeladat) (Összesen 8 pont.)

a) Kádári alku / kádári közmegegyezés (Más az 1960-as, 70-es évek kádári rendszerére használt fogalom is elfogadható) (1 pont)

b) A kádári alku azért volt előnyös a lakosság számára, mivel biztosított egy, a környező szocialista országokénál magasabb, életszínvonalat. (A válasz más helyes megfogalmazásban is elfogadható) (1 pont)

- c) Besúgó hálózat (*elfogadható még: titkos rendőrség, III/III-as ügyosztály*) / szovjet katonai jelenlét / cenzúra / nyugati utazások korlátozása / három T. (Elemenként 1, összesen 2 pont.)
- d) Televízió / rádió / hűtő / lemezjátszó / magnó / porszívó / mosógép / autó / motorkerékpár (Elemenként 0,5 pont, összesen 1 pont.)
- e) Hamis; Hamis; Hamis; Igaz (Elemenként 0,5 pont, összesen 2 pont.)
- f) Panellakások; kockaházak (Elemenként 0,5 pont, összesen 1 pont.)

12. Magyarországi romák helyzete (Összesen 3 pont.)

- a) szegregáció (1 pont)
- b) 3., 6. (Elemenként 1 pont, összesen 2 pont.)

II. SZÖVEGES, KIFEJTENDŐ FELADATOK

13. A középkori szerzetesrendek életmódja, életvitele (rövid)

Szemponatok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó alapvetően a középkori szerzetesrendek életmódját mutatja be. A válasz a forrás felhasználásával lényegi összefüggéseket tár fel.	0–2
Tájékozódás térben és időben	T Rögzíti, hogy a szerzetesrendek Nyugat-Európában a VI. században terjedtek el. / Kelet-Európában a remeték már a III. században megjelentek. / A bencés rendet 529-ben alapította Szent Benedek.	0–2
Kommunikáció, a szaknyelv alkalmazása	K1 Szakszerűen használja a témához kapcsolódó általános és konkrét történelmi fogalmakat (pl. egyház, kereszténység, regula, hármass fogadalom, főpapok, térítés, kolostor, kódex).	0–2
	K2 A kifejtés mondatokból áll, és a szöveg logikusan felépített. A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.	0–2
Ismeretszerzés, a források használata	F Rögzíti a forrás alapján, hogy a szerzetesek többek közt kódexmásolással is foglalkoztak és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. Egészen a XV. század közepéig nem volt nyomtatás, így másolással sokszorosították a könyveket. / A szerzetesek így rögzítették és terjesztették a kor tudását. / Így akadályozták meg, hogy a kéziratok elkopjanak, olvashatatlanná válhassanak. / A saját tudásukat mélyítették a kódexek másolásával).	0–3
Történelmi gondolkodás és történelmi ismeretek	E1 Rögzíti, hogy a szerzetesek kolostorokban laktak és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. Így a világtól elzárva tudtak elmélyülni a hitükben. / A szerzetesek nem rendelkeztek magántulajdonnal, de a kolostorban élő szerzetesi közösségnek már lehetett tulajdona. / Ezért gazdaságilag is önállóak voltak, így földet műveltek, ami lehetővé tette a földművelési technikák fejlődését).	0–3
	E2 Rögzíti, hogy a szerzetesrendek szigorú regulák alapján működtek és megállapítja, hogy (pl. Ez magába foglalta a hármass fogadalmat: tisztaság, szegénység és engedelmesség. / Ennek értelmében pontos napirendet kellett követniük. / A munka részben szellemi, részben fizikai volt. / A szerzetesi élet vezérelve az „imádkozz és dolgozz” alaptétel volt. / Sokszor önsanyargató életet éltek.).	0–3
<i>Ugyanaz a válasz nem fogadható el két külön tartalmi elem (forráshasználat, eseményeket alakító tényezők) pontozásánál is.</i>		
A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM		17

14. II. ipari forradalom (rövid)

Szemponatok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó alapvetően a II. ipari forradalom közlekedésre gyakorolt hatásait mutatja be. A válasz a forrás felhasználásával lényegi összefüggéseket tár fel.	0–2
Tájékozódás térben és időben	T Rögzíti a téma egy időbeli elemét (pl. a II. ipari forradalom a XIX. század második felében bontakozott ki. / A II. ipari forradalom 1914-ig tartott.) és rögzíti a téma egy térbeli elemét (pl. egyszerre bontakozott ki az Amerikai Egyesült Államokban és Európa több országában).	0–2
Kommunikáció, a szaknyelv alkalmazása	K1 Szakszerűen használja a témához kapcsolódó általános és konkrét történelmi fogalmakat (pl. robbanómotor, repülő, tömegtermelés, T-modell, gyár, futószalag, tőke).	0–2
	K2 A kifejtés mondatokból áll, és a szöveg logikusan felépített. A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.	0–2
Ismeretszerzés, a források használata	F Rögzíti a kép alapján, hogy a II. ipari forradalom alatt találták fel a repülőt és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. A repülők már az első világháborúban bevetésre kerültek. / A légi közlekedés és a légi szállítás csak a II. világháború után terjedt el széles körben.).	0–3
Történelmi gondolkodás és történelmi ismeretek	E1 Rögzíti az automobil megjelenését a tömeggyártásban és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. Ennek elengedhetetlen feltétele volt a robbanómotor feltalálása. / A Ford T-modell volt az első, futószalagon tömeggyártott gépjármű. / Az autók az első világháborút követően terjedtek el széles körben.).	0–3
	E2 Rögzíti, hogy a gépjárműgyártás húzóágazattá nőtte ki magát a II. ipari forradalom során és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. Ezáltal rohamos fejlődésnek indult többek között a vegyipar és az elektrotechnika. / A robbanómotor üzemanyaga a kőolaj volt, ami a kőolajbányászaton keresztül hatalmas fellendülést hozott a vegyiparban.)	0–3
<i>Ugyanaz a válasz nem fogadható el két külön tartalmi elem (forráshasználat, eseményeket alakító tényezők) pontozásánál is.</i>		
A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM		17

15. I. István államszervező tevékenysége. (hosszú)

Szemponatok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó alapvetően I. (Szent) István államalapító tevékenységét mutatja be. A válasz a források felhasználásával lényegi összefüggéseket tár fel.	0–2
Tájékozódás térben és időben	T1 Rögzíti I. (Szent) István uralkodási évszámait (997/1000/1001-1038).	0–2
	T2 Rögzíti a téma egy térbeli elemét (pl. Az országban Esztergom és Székesfehérvár kiemelkedett közigazgatásilag. / Esztergom lett az egyház központja. / I. István uralkodása alatt fejezték be a bencés apátság építését Pannonhalmán) vagy rögzít két egyházmegyét/vármegyét I. István idejéből.	0–2
Kommunikáció, a szaknyelv alkalmazása	K1 Szakszerűen használja a témához kapcsolódó általános történelmi fogalmakat (pl. egyház, keresztény, király, állam, vármegye, egyházmegye).	0–2
	K2 Szakszerűen használja a témához kapcsolódó konkrét történelmi fogalmakat (pl. érsek, püspök, nádor, ispán, tized, pogány).	0–2
	K3 A kifejtés mondatokból áll, és a szöveg logikusan felépített. A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.	0–2
Ismeretszerzés, a források használata	F1 Rögzíti a legendarészlet lényegét (pl. István II. Szilveszter pápától kapott koronát) és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. István ezzel egyenrangúvá vált az európai uralkodókkal. / A kereszténység felvételével és a pápától kapott koronával legitímálta hatalmát a keresztény Európában. / A pápától való koronakérés végett István végleg elköteleződött a nyugati kereszténység mellett. / Az államalapítással egyidőben egyházalapítás is történt. / A legenda célja valószínűleg István uralkodásának további legitimálása volt. / A történelmi valóság különbözhetett a legenda tartalmától.).	0–3
	F2 Rögzíti a törvények egy lényeges elemét (pl. Gyilkosság esetén pénzbüntetés és az egyház tanai szerinti vezeklés történt. / Bevezette a tizedet, mint kötelező adót. / A törvények a lopás büntetésére is kiterjedtek.) és tesz egy érdemi megállapítást erre vonatkozóan (pl. Világi és egyházi büntetés is létezett. / Különbséget tesz a tettesek közt társadalmi helyzetük alapján. / Megtiltotta a vérbosszút. / Törvényeiben védi a magántulajdont. / A tizedet az egyház fenntartására vezette be. / A tized a termény egytizedét jelentette, amit az egyház részére kellett fizetni).	0–3

	<p>F3 Rögzít a forrás alapján, hogy kijelölt utódja és egyben fia, Imre herceg meghalt és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. Apjához, Gézához hasonlóan folytatta volna a primogenitúra szerinti öröklési rendet. / István alaposan felkészítette fiát, Imrét az uralkodásra az Intelmek című művén és Gellért püspök neveltetésén keresztül. / Imre feltételezhetően vadkanbalesetben halt meg. / Először apai ágon rokonára, Vazulra esett a választása, majd pedig unokaöcsét Orseolo Pétert jelölte ki utódjának István fia halálát követően. / Az utódlás kérdése fontos volt a Magyar Királyság jövőbeli szerepét tekintve a keresztény Európában. / István erős keresztény utódot szeretett volna, megelőzve ezzel a pogány hit újbóli elterjedését az országban. / Később I. Szent László szentté avatja Istvánt, Imrét és Gellért püspököt 1083-ban.).</p>	<p>0–3</p>
	<p>E1 Rögzíti, hogy Istvánnak uralkodása kezdetén meg kellett küzdenie a trónért nagybátyjával, Koppánnal és tesz egy érdemi megállapítást erre vonatkozóan (pl. Istvánnak először országán belül kellett megszilárdítania hatalmát, hogy megkezdhesse államszervező tevékenységét. / A pogány törzsi hagyományok szerint Koppánnak volt jogos trónigénye, ezt a szeniorátus elvére alapozta, míg Istvánnak a keresztény szokásjogon nyugvó primogenitúrán keresztül volt jogos követelése a trónra. / Trónviszály robbant ki Koppány és István között, melyben német lovagok segítségével tudta István legyőzni Koppányt.).</p>	<p>0–3</p>
<p>Történelmi gondolkodás és történelmi ismeretek</p>	<p>E2 Rögzíti, hogy az ország területét vármegyékre osztották és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. 30 vármegyére osztotta fel az országot. / Az ország királyi, egyházi és magánbirtokokra volt felosztva. / Az ország területének 2/3-a királyi birtok volt, ami a patrimoniális királyság alapjául szolgált. / A királyi birtok lehetett udvarbirtok vagy várbirtok; ezen birtoktípus tartotta el a vándorló királyi udvart. / A várbirtok köré szerveződő várispánság élén a várispán állt és alattvalói a várnépek és a várjobbágyok voltak. / Az ispán feladatkörébe tartozott az igazságszolgáltatás, a hadsereg kiállítása és vezetése, illetve a jövedelmek beszedése, melyek 1/3-a-öt illette. / A vármegye volt a közigazgatás, az igazságszolgáltatás és a hadszervezés alapja is. / Nem egyszerre épült ki mind a 30 vármegye, az ország belseje felől fokozatosan terjed az ország peremterületei felé. / Az államszervezet emlékeztetett a frank (/kora középkori) államszervezetre.).</p>	<p>0–3</p>

	E3 Rögzít még egy lényeges tény a törvénykezésről (és-vagy a királyi intézményekről) (pl. Kizárólag István joga volt a törvényhozás joga. / István két törvénykönyvet adott ki uralkodása alatt. / Bevezette a nádor és a királyi tanács intézményét.) és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. A törvények nagy része az egyházszervezetre vonatkozott pl. minden tíz falu építsen templomot, pogány rítusok tiltása, vasárnapi munkatiltalom, keresztény ünnepek és böjtök betartása. / I. törvénykönyve az Intelmek volt. / A nádor a királyi udvar ispánja volt, a „király helyettese”, ő volt a király utáni legfőbb méltóság. / A királyi tanács a legbefolyásosabb főurakból, főpapokból és a király rokonaiból állt, ők voltak a király tanácsadó testülete. / István saját vert pénze az ezüstdénár volt, aminek gazdasági szerepe csekély volt az önellátás korában, inkább hatalmát demonstrálta vele.).	0–3
	E4 Önálló ismereteivel, helyes megállapításaival kiegészíti és alátámasztja elemzését.	0–3
<i>Ugyanaz a válasz nem fogadható el két külön tartalmi elem (forráshasználat, eseményeket alakító tényezők) pontozásánál is.</i>		
A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM		33

16. Magyarország háborúba sodródása (hosszú)

Szemponatok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó alapvetően Magyarország háborúba sodródásának folyamatát mutatja be és ismerteti a revízió lépéseit, bemutatja Teleki Pál politikáját. A válasz a források felhasználásával lényegi összefüggéseket tár fel.	0–2
Tájékozódás térben és időben	T1 Rögzít egy, a témával kapcsolatos alapvető dátumot (pl. az első bécsi döntés: 1938, Kárpátalja visszacsatolása: 1939, második bécsi döntés: 1940, Jugoszlávia megtámadása: 1941 április, II. világháború kitörése: 1939).	0–2
	T2 Rögzíti a téma egy térbeli elemét (pl. Felvidék, Észak-Erdély, Kárpátalja, Délvidék, Bácska, Muraköz, Baranya-háromszög, Újvidék).	0–2
Kommunikáció, a szaknyelv alkalmazása	K1 Szakszerűen használja a témához kapcsolódó általános történelmi fogalmakat (pl. politika, hadsereg, háború, hadbalépés, gazdasági kapcsolat, külpolitika, visszacsatolás).	0–2
	K2 Szakszerűen használja a témához kapcsolódó konkrét történelmi fogalmakat (pl. fegyveres semlegesség, revízió, első/második bécsi döntés, kisantant, antikomintern paktum, háromhatalmi egyezmény, örökbarátsági szerződés).	0–2
	K3 A kifejtés mondatokból áll, és a szöveg logikusan felépített. A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.	0–2

Ismeretszerzés, a források használata	F1 Rögzít egy lényeges tényt az első forrás alapján (pl. Felvidéket és Kárpátalját visszacsatolták. / Felvidék visszacsatolásakor etnikai szempontokat vettek figyelembe. / Kárpátalja esetében etnikai szempont nem lett figyelembe véve.) és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. Az első bécsi döntés következtében valósult meg a felvidéki revízió. / A német-olasz döntőbíráskodás következtében kerültek magyar kézre a felvidéki területek. / A nyugati hatalmak is elfogadták a revíziót. / Kárpátalja elfoglalása katonai hadművelet volt. / Kárpátalja elfoglalásával létrejött egy stratégiai fontos magyar-lengyel közös határ. / A revíziós sikerek Németországtól függttek, ez csökkentette a külpolitikai mozgásterét Magyarországnak. / Felvidéken etnikai revízió valósult meg, míg Kárpátalján pedig területi revízió.).	0–3
	F2 Rögzíti a második forrás alapján, hogy Magyarország és Jugoszlávia örökbarátsági szerződést és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. A szerződés megkötése egy németektől való távolsági kísérlet is volt. / Teleki Pál nem számított a későbbi érdekellentétre Németországgal, hiszen Hitlernek Jugoszlávia nem tartozott az érdekszférájába. / Magyarország szembekerült Németországgal, amikor Hitler támadást készített elő Jugoszlávia ellen. / Hitler az örökbarátsági szerződés megszegéséért cserébe délvidéki területeket ígért Magyarországnak.).	0–3
	F3 Rögzíti a harmadik forrás alapján, hogy Teleki Pál hivatali idejének vége előtt hunyt el vagy öngyilkosságot követett el és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. Teleki nem tudta elviselni a dilemmát, hogy Jugoszláviát megtámadva szegje meg az örökbarátsági szerződést. / Németországnak ellentmondva kockáztasson egy német megszállást / Magyarország megszállta a Délvidéket, ez volt az utolsó revíziós lépése Magyarországnak, ami a világháborúba való lépést is eredményezte egyúttal.).	0–3
Történelmi gondolkodás és történelmi ismeretek	E1 Rögzít egy okot a német orientáció erősödésére (pl. Németország támogatta a magyar revíziós törekvéseket, míg a nyugati nagyhatalmak ellenezték azt. / Németország volt az első számú gazdasági partnere Magyarországnak. / Németország mind gazdaságilag, mind politikailag nagyon megerősödött. / Magyarország első világháborút követő külpolitikai célja a területi revízió volt.) és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. Németország szintén revíziót akart, annak ellenére, hogy azt tiltotta az első világháború utáni békeszerződés. / Magyarország Olaszországon és Németországon kívül nem rendelkezett külpolitikai partnerrel, ez nagyfokú korlátozottságot jelentett. / A nyugati nagyhatalmak Németországgal szemben megbékélési politikát folytattak, ezzel nagy teret engedve neki. / A közhangulat alapján a revízió volt a legfontosabb cél. / Létrejöttek a nemzetszocialista pártok, pl. a Nemzet Akaratának Pártja és a szélsőséges hungarista ideológia. / Zsidótörvényeket fogadtak el.).	0–3

	<p>E2 Rögzíti, hogy 1940-ben visszacsatolták Észak-Erdélyt és Székelyföldet és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. Magyarország felvonultatta hadseregét, kihasználva a Romániának küldött szovjet ultimátumot. / Németország elvállalta a döntőbíráskodást, hiszen nem engedhette meg magának, hogy szövetségesei fegyveres konfliktusba kerüljenek egymással. / A visszacsatolt területeken enyhe magyar többség volt. / A revízió nem volt teljes, de további határmódosítás nem volt várható. / Németország iránti elkötelezettség tovább erősödött, mivel Magyarországnak csatlakoznia kellett a háromhatalmi egyezményhez.).</p>	0–3
	<p>E3 Rögzíti, hogy Teleki Pál miniszterelnöksége alatt fegyveres semlegességet hirdetett az ország és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. Ez azt jelentette, hogy fegyverkezni szükséges, de a háborúhoz semmilyen körülmények között sem lehet csatlakozni. / Az ország nem akart az első világháborús hibához hasonlót elkövetni. / A visszacsatolt területek megtartására kellett a hadsereg. / Ez a stratégia a Jugoszlávia elleni hadművelettel véget ért.).</p>	0–3
	<p>E4 Önálló ismereteivel, helyes megállapításaival kiegészíti és alátámasztja elemzését.</p>	0–3
<p><i>Ugyanaz a válasz nem fogadható el két külön tartalmi elem (forráshasználat, eseményeket alakító tényezők) pontozásánál is.</i></p>		
<p>A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM</p>		33